

ubi divites mundi? Quasi umbra transierunt, et A velut somnium evanuerunt.

Sollicitudines rerum mentem conturbant, curæ rerum mentem exagitant. Si vis esse quietus, nihil sæculi appetas. Semper requiem mentis habebis, si a te mundi curas abjeceris. Qui curis terrenis se implicat, a Dei amore se separat.

Nemo potest amplecti Dei gloriam, simul et sæculi. Nemo potest amplecti Christum, simul et sæculum. Propter Deum ergo renūntia omnibus. Sine impedimento sæculi, Deo servire stude.

Omnibus communica, omnibus tribue, omnibus præbe. Major sit benevolentia quam res impetrata; major gratia quam res data. Non est misericordia ubi non est benevolentia. Tale crit opus tuum, qualis fuerit intentio tua.

Esto templum Dei, et Deus excelsus habitabit in

te; de tuis justis laboribus ministra pauperibus, non auferas uni quod tribuas alteri.

Quidquid agis, age pro futura mercede, pro æternæ remunerationis expectatione; futura merces, non præsens, promittitur sanctis. In cælo, non in terra, merces promittitur justis. Non est hic expectandum, quod est alibi dandum.

Esto mortuus mundo, et mundus tibi. Mundi gloriam aspice, tanquam mortuus; sicut sepultus non habeas curam de sæculo. Tanquam defunctus ab omni terreno te priva negotio. Contemne vivens, quod post mortem habere non potes.

Nihil studeas propter laudem, nihil propter temporalem opinionem, nihil propter famam; sed propter vitam æternam, quam concedat tibi qui cum B Patre, et Spiritu sancto, vivit et regnat Deus per infinita sæcula sæculorum. Amen.

SANCTI ANSELMI

ADMONITIO " MORIENTI

ET

DE PECCATIS SUIS NIMIUM FORMIDANTI.

194 *Interrogatio*⁹⁹. Lætaris frater, quod in fide C Christiana moreris⁹⁹?

*Responsio*⁹⁹. Gaudeo⁹⁹.

Interrog. Gaudes quod moreris⁹⁹ in habitu⁹⁷ monachico?

Responsio. Gaudeo⁹⁹.

Interrog. Fateris te tam male vixisse⁹⁹, ut meritis tuis pœna æterna debeatur?

Responsio. Fateor¹⁰⁰.

Interrog. Pœnitet te¹⁰¹ hoc?

Responsio. Pœnitet.

Interrog. Habes voluntatem emendandi, si spatium haberes¹⁰².

Responsio. Etiam¹⁰³.

Interrog. Credis quod Dominus Jesus Christus pro te¹⁰⁴ mortuus est?

Responsio. Credo.

Interrog. Agis¹⁰⁵ ei gratias?

Responsio. Ago¹⁰⁶.

Interrog. Credis te non posse nisi per mortem ipsius salvari?

Responsio. Credo¹⁰⁷.

Inter. Ago ergo dum superest in te anima; in hac sola morte totam fiduciam tuam constitue; in nulla alia re fiduciam habeas; huic morti¹⁰⁸ te totum committe; hac sola te totum contege¹⁰⁹; hac

VARIE LECTIONES.

⁹⁹ Collata est cum mss. Beccensibus E. 10. et O. et uno Vaticano, 1237. et uno Bibliothecæ Sancti Germani. Ms. Vaticanum Admonitio Beati Anselmi Cantuariensis archiepiscopi. Quicumque juxta mortem dixerit contrito corde et confesso, mortem in æternum non videbit ms. Bec. E. 10. Beatus Anselmus archiepiscopus cuidam morienti, et de peccatis suis nimium formidanti. ms. Bec. O. Admonitio ad morientem⁹⁹ Interrogatio. ms. Vict. magister. mss. alia omitt. hæc. ⁹⁹ Morieris mss. Bec. S. Ger. moreris ⁹⁹ Responsio ms. Vatic. Discipulus. ⁹⁹ Gaudeo mss. Bec. et S. Ger. etiam ⁹⁹ Quod morieris mss. Bec. et S. Ger. quia moreris ⁹⁷ Habitu religionis mss. Bec. S. Ger. habitu monachico ⁹⁹ Gaudeo mss. Bec. et S. Ger. Etiam ⁹⁹ Fateris te non bene vixisse sicut debuisses? mss. Bec. et S. Ger. fateris te tam male vixisse ut meritis tuis pœna æterna debeatur? ¹⁰⁰ Fateor mss. Bec. et S. Ger. Etiam ¹⁰¹ Te Deum offendisse? mss. Bec. et S. Ger. te hoc? ¹⁰² Si spatium haberes vivendi? mss. Bec. et S. Ger. si haberes spatium? ¹⁰³ Habeo mss. Bec. et S. Ger. Etiam ¹⁰⁴ Credis ita quod Dominus J. C. ¹⁰⁵ Agis etiam gratias de passione et morte sua? mss. Bec. et S. Ger. agis ei gratias? ¹⁰⁶ Ago mss. Bec. et S. Ger. etiam. ¹⁰⁷ Credo mss. Bec. et S. Ger. etiam ¹⁰⁸ Age ergo ista semper dum in te est anima: habeas fiduciam in Christo, et fidem tuam constitue in hac sola morte Jesu Christi, et in nullam aliam rem speres. Sperans, hujus morti mss. Bec. et S. Ger. Age ergo, dum superest in te anima: in hac sola morte totam tuam fiduciam constitue: in nulla alia re fiduciam habeas: huic morti ¹⁰⁹ Committe, et immitte; hac morte te totum contege mss. Bec. et S. Ger. committe, hac sola te totum contege

morte te totum involve; et si Dominus Deus voluerit a te judicare, dic: Dorsine ¹¹⁰, mortem Domini nostri Jesu Christi objicio inter me et judicium tuum; aliter non contendo tecum. Et si tibi dixerit ¹¹¹ quia peccator es, dic: Domine, mortem Domini N. J. C. obtendo inter te et peccata mea. Si dixerit tibi quia meruisti damnationem, dic: Domine ¹¹², mortem Domini nostri Jesu Christi pono inter te, et mala merita mea; ipsiusque meritum offero ¹¹³ pro merito quod habere debuissim, nec habeo ¹¹⁴. Si dixerit quod tibi iratus est, dic: Domine, mortem Domini N. J. C. oppono inter me et iram tuam. Quo expleto, iterum dicito: Domine, mortem Domini nostri Jesu Christi pono inter te et me, et iram tuam. Hoc facto, dicat ¹¹⁵ infirmus ter hæc verba: *In manus tuas* ¹¹⁶, *Domine, commendo spiritum meum. Redemisti me, Domine, Deus veritatis. Iterum versus: Dirupisti* ¹¹⁷, *Domine, vincula mea; tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo. Versus: Educ de custodia animam, ad confitendum nomini tuo; me expectant justi, donec retribuas mihi. Postea dicat: Maria, mater gratiæ, mater misericordiæ, tu nos ab hoste proteges, et hora mortis suscipe: per tuum ergo, Virgo, Filium, per Patrem, et Spiritum sanctum, præsens adis ad obitum meum, quia imminet exitus. Amen.*

Post hæc dicta et responsa ab infirmo, sacerdos dicat ¹¹⁸ pro infirmo istos psalmos. Psal. *Deus, in nomine tuo salvum me fac.* Psal. *Credidi.* Psal. *Deus in adjutorium.* Psal. *Vocem ea.* Psal. *In te, Domine, speravi.*

Si fuerit sæcularis, infra scripto modo debet interrogari per sacerdotem.

Prima interrogatio. Credis tu ea quæ sunt Christianæ fidei, quantum ad ea quæ sunt determinata ¹¹⁹ ab Ecclesia? *Resp.* Credo.

Interrog. Gaudes quia in fide Christiana moreris?
Resp. Gaudeo.

Interrog. Recognoscis te Deum graviter offendisse?
Resp. Recognosco.

Interrog. Doles te ¹²⁰ quod offendisti Creatorem tuum?

Resp. Doleo.

Interrog. Proponis quod, si Deus tibi vitam prolongaverit, ab ejus offensa cavobis?

Responsio. Propono.

Interrog. Speras, et credis tu quod pervenias ad salutem æternam non tuis meritis, sed meritis passionis Jesu Christi.

Responsio. Spero.

Tunc sequitur assecratio, et dicat sibi. Si tibi se objiciat aliquis, et contra te proponat, opponas inter te et ipsum, merita passionis Christi. In fine fac eum dicere istos versus: *In manus tuas, Domine, commendo, etc.* ut supra.

Nota bene: Tu qui vis intrare ad vitam æternam, cogita verba subscripta omni die in vita tua, et sic nunquam offendes Deum. Primo, brevitatis vitæ. Secundo, lubricitatis ¹²¹. Tertio, mors incerta. Quarto præmia justorum. Quinto, supplicia impiorum ¹²².

SANCTI ANSELMI

CARMEN

DE CONTEMPTU MUNDI.¹²³

195 Quid deceat monachum, vel qualis debeat esse, Grex sanctus, monachi, vobis hæc scribimus; hæc ¹²⁴ Qui jubet ut dicam, porrigat ipse manum. [vos ¹²⁵

VARIÆ LECTIONES.

¹¹⁰ Dic ei sic; Domine *ms. Bec. S. Ger.* dic: Domine ¹¹¹ Et si dixerit quod mereris *ms. Bec. et S. Ger.* Et si tibi dixerit quia peccator es: dic, Domine, mortem Domini N. J. C. obtendo inter te et peccata mea. Si dixerit tibi quia meruisti ¹¹² Respondei sic: Domine *ms. Bec. et S. Germ.* dic; Domine ¹¹³ Inter me et te, mala merita mea, ipsiusque mortem: meritum offero *ms. Bec. et S. Germ.* inter te, et mala merita mea: ipsiusque meritum offero *ms. Vatic.* inter me et te, mala mea, ipsiusque mortem offero ¹¹⁴ Et non habeo *ms. Bec. et S. Germ.* nec habeo ¹¹⁵ Et iterum dicito, Domine, mortem Domini N. J. C. pono inter te et me, et iram tuam. Hoc facto, dicat *ms. Bec. et S. Ger.* Si dixerit quod tibi iratus est: dic: Domine; mortem Domini N. J. C. oppono inter me et iram tuam. Quo expleto dicat ¹¹⁶ Ter hæc verba: in manus tuas *etc. ms. Bec. et S. Ger.* ter: in manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. *In ms. Bec. et S. Ger. ista admonitio hic explicit* ¹¹⁷ Iterum versus: dirupisti *etc. usque ad hæc: Incipiat sacerdos et dicat ms. omitt.* ¹¹⁸ Incipiat sacerdos et dicat *ms. Vatic.* sacerdos dicat ¹¹⁹ Determinata *ms. Vatic.* destinata ¹²⁰ Interrogatio. Doles te *etc. usque ad hæc: in fine fac eam etc. ms. omittunt* ¹²¹ Lubricitas *ms. Vatic.* æternitas Et his finitis dicit Anselmus quod sine dubio salvabitur. *ms. in fine etc.* ¹²² *Ms. Vatic.* Expliciunt admonitiones Anselmi Cantuar. archiepiscopi ¹²³ Collatum est cum *ms. Bec. O. et K. 10. Gem. C. 70. et Majoris-monasterii 593. Ms. Bec. O. et Majoris-Monasterii nec titulum habent nec nomen auctoris. Ms. K. 10. Versus Rogerii Cadomi Beccensis monachi. ms. C. 70. hic incipit Claudianus ad monachos* ¹²⁴ Qui jubet *ms. 593.* Quid jubet ¹²⁵ Scripsimus, hoc vos *ms.* scribimus, hæc vos